مسلح‌ترین ارتش تاریخ جهان به زانو درآمد

سرلشکر احمد وحیدی، فرمانده‌کل سپاه پاسداران خطاب به رزمندگان اسلام نوشت: شما با توکل به خدای متعال و رزم در شرایط بسیارسخت گرمای‌سوزان و شرجی سنگین جزایر و سواحل جنوب و سرمای ارتفاعات شمال و عملیات موفق آفندی و پدافندی زیرآتش سنگین، مسلح‌ترین ارتش تاریخ جهان را به زانو درآوردید./فارس

خبرهایی که نمی‌بینید

ذخایر گاز اروپا نه کشید

سازمان «زیرساخت‌های گاز اروپا» گزارش داد که میزان ذخیره‌سازی گاز در تأسیسات زیرزمینی اروپا در پایین‌ترین سطح خود در ۸ سال گذشته است. پس از آغاز جنگ روسیه و اوکراین، کشورهای اروپایی یکی از اصلی‌ترین منابع تأمین گاز خود را از دست دادند و اکنون نیز بحران در تنگه هرمز موجب اختلال در واردات گاز قطر شده است.

سناتور آمریکایی: ترامپ فاجعه آفرید

کریس مورفی، سناتور آمریکایی که بارها درباره پیامدهای جنگ ایالات متحده آمریکا علیه ایران هشدار داده، در تازه‌ترین اظهارنظر خود این جنگ را «بزرگ‌ترین فاجعه سیاست خارجی آمریکا از زمان جنگ عراق» توصیف کرد و گفت: جنگ با ایران از اول امکان پیروزی نداشت. / رویترز

خبرهایی که نمی‌بینید

مقام عراقی: قرار نیست سلاح حشدالشعبی جمع‌آوری شود

سعد معن، رئیس مرکز اطلاع‌رسانی امنیتی عراق (الاعلام الامنی) تأکید کرد: تصمیم انحصار سلاح در دست دولت، گروه‌هایی را شامل می‌شود که خارج از چارچوب نهادهای امنیتی فعالیت می‌کنند و حشدالشعبی مشمول این تصمیم نیست، خبرگزاری رسمی عراق

پایان افسانه یک پهپاد آمریکایی

کابوس پنتاگون در آسمان ایران؛ جنگی که افسانه «ریپر» را شکست

گزارش

علیرضا احمدی | روزنامه‌نگار | شنبه (دیروز) در گزارشی با اشاره به جنگ چندماهه آمریکا با ایران، تأکید کرد که دراین نبرد، یکی از نمادهای برتری هوایی واشنگتن با آزمونی بی‌سابقه روبه‌رو شده‌است؛ «ام‌کیو-۹ ریپر» که نزدیک به ۲دهه ستون اصلی عملیات شناسایی، مراقبت و حملات دقیق ارتش آمریکا در آسمان کشورهای مختلف بود، این‌بار در برابر شبکه دفاع هوایی ایران با خسارات سنگینی مواجه شده‌است. این موضوع به نمادی از چالش تازه آمریکا در حفظ برتری هوایی در میدان نبردهای پرشدت تبدیل شده‌است. اصلی‌ترین محورهای این گزارش را در ادامه می‌خوانید:

افول نماد قدرت هوایی آمریکا

■ «ام‌کیو-۹ ریپر» نزدیک به ۲دهه، از مهم‌ترین و ترسناک‌ترین پهپادهای ارتش آمریکا بوده‌است.

■ این پرنده از سال ۲۰۰۷ ستون اصلی عملیات اطلاعات، شناسایی و مراقبت هوایی آمریکا محسوب می‌شود.

■ «ام‌کیو-۹ ریپر» توانایی مانندگاری طولانی‌مدت در ارتفاع بالا، جمع‌آوری اطلاعات و اجرای حملات دقیق را در اختیار نیروهای آمریکایی قرار داده‌است.

■ جنگ سال ۲۰۲۶ با ایران، تصویری متفاوت از «ریپر» ارائه کرده‌است.

■ از زمان آغاز جنگ در فوریه (اسفندماه ۱۴۰۴)، حدود ۴۵فروند پهپاد «ام‌کیو-۹ ریپر» سرنگون شده‌اند.

■ این تعداد، معادل حدود یک‌چهارم ناوگان ریپر آمریکاست.

■ این آمار نشان می‌دهد پهپادی که زمانی نماد برتری هوایی آمریکا بود، در مواجهه با یک شبکه دفاع هوایی پیشرفته با چالشی جدی روبه‌رو شده‌است.

نقطه قوتی که به نقطه ضعف تبدیل شد

■ مهم‌ترین مزیت «ریپر»، ماندگاری فوق‌العاده در آسمان است.

■ این پهپاد با طول بال حدود ۶۶فوت و موتور «توربوپراپ» می‌تواند در ارتفاع حداکثری حدود ۵۰هزار پا نزدیک به ۲۴ ساعت در منطقه عملیاتی باقی بماند.

■ مدل‌های دارای برد توسعه‌یافته نیز قادرند حدود ۳۴ساعت پرواز کنند.

■ «ریپر» علاوه بر ماندگاری طولانی، به دوربین‌های الکترواپتیکی، حسگرهای فروسرخ و رادار دهانه مصنوعی مجهز است.

■ این پهپاد می‌تواند بدون بازگشت فوری به پایگاه، میدان نبرد را زیرنظر بگیرد، اهداف را شناسایی و درصورت نیاز با موشک‌های «هلفایر» و بمب‌های هدایت لیزری حمله کند.

■ با این حال، همین طراحی در محیطی با دفاع هوایی پیشرفته، به یک ضعف تبدیل می‌شود.

■ «ریپر» بزرگ، نسبتاً کند و فاقد پنهان‌کاری مؤثر است و اساساً در دوره‌ای طراحی شد که آمریکا معمولاً می‌توانست برتری هوایی خود را تضمین کند.

■ از دید آرون داوسون، پژوهشگر قدرت هوایی در کالج «کینگز» لندن چنین ویژگی‌هایی «ریپر» را در برابر شبکه‌های مدرن دفاع هوایی آسیب‌پذیر می‌کند.

پایان عصر «آسمان امن» فرا رسید

■ ریپر در جنگ‌های عراق و افغانستان، عمدتاً با دشمنانی مواجه بود که فاقد شبکه یکپارچه و گسترده دفاع هوایی بودند.

■ در چنین محیطی، پهپاد می‌توانست ساعت‌ها در آسمان باقی بماند و بدون تهدید جدی، اطلاعات جمع‌آوری کند یا حمله انجام دهد.

■ در برابر یک دولت دارای شبکه دفاع هوایی توزیع‌شده، شرایط کاملاً متفاوت است.

■ جنگ با ایران نشان داد تغییر سطح تهدید، می‌تواند در مدت کوتاهی مزیت چندساله یک سامانه را کاهش دهد.

■ مسئله، صرفاً تعداد ریپرهای ازدست‌رفته نیست، بلکه پرسش بزرگ‌تر درباره تناسب فناوری‌های گران‌قیمت آمریکا با جنگ‌های پرشدت و طولانی‌مدت است.

مشکل بزرگ‌تر چیست؟

■ هر فروند «ریپر» مدرن، حدود ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار هزینه تولید دارد، آن هم بدون احتساب هزینه‌های عملیاتی.

■ در مقابل، جنگ‌های امروزی به سمت استفاده گسترده از پهپادهای ارزان، قابل‌مصرف و پرتعداد حرکت کرده‌است.

■ داوسون معتقد است مشکل «ریپر» بخشی از یک چالش بزرگ‌تر در ساختار نظامی غرب است: سامانه‌هایی مانند ریپر، موشک‌های پانزیوت و رهگیرهای تاد بسیار پیشرفته و گران هستند، اما ظرفیت تولید و جایگزینی آنها با سرعت مصرف‌شان در یک جنگ پرشدت همخوانی ندارد.

■ جنگ با ایران یک مسئله اساسی را آشکار کرده‌است: برتری فناوری لزوماً به‌معنای پایداری در جنگ فرسایشی نیست.

حرکت به‌سوی پهپادهای ارزان‌تر

■ واشنگتن در مواجهه با این چالش، در حال «تغییر رویکرد» است.

■ فرمان اجرایی ترامپ در سال گذشته، وزارت جنگ آمریکا را به سمت خرید، ادغام و آموزش با پهپادهای ارزان‌تر و کارآمدتر آمریکایی سوق داد.

■ طراحی پهپاد «لوکاس» نیز از تجربه ایران الهام گرفته‌است.

■ این پهپاد انتحاری که براساس ایده‌ای مشابه پهپاد «شاهد۱۳۶» طراحی شده، کمتر از ۵۰هزار دلار هزینه دارد و می‌تواند اهدافی را در فاصله حدود ۵۰۰ مایلی مورد حمله قرار دهد.

مشکل ریپر از چه زمانی آغاز شد؟

■ با وجود خسارت‌های سنگین، «ام‌کیو-۹» همچنان از توانمندترین پهپادهای آمریکا محسوب می‌شود.

■ رئیس ستاد نیروی هوایی آمریکا درماه مه، «ریپر» را تا آن مقطع «از زنده‌ترین بازیگر» جنگ ایران توصیف کرد.

■ مشکل زمانی آغاز می‌شود که «ریپر» وارد فضای هوایی با تهدید بالا شود.

بازنشستگی با تغییر مأموریت؟

■ رقابت جهانی نیز در حال افزایش است.

■ کشورهایی مانند چین، ایران، ترکیه و اوکراین در حوزه پهپادها پیشرفت چشمگیری داشته‌اند.

■ در این حال، آمریکا فعلاً قصد کنار گذاشتن کامل «ریپر» را ندارد.

■ نسخه پیشرفته‌تر این پهپاد (ام‌کیو-۹ بی)، در حال توسعه است؛ پهپادی بزرگ‌تر و پیشرفته‌تر که می‌تواند بیش از ۲۰ساعت در آسمان باقی بماند و برای عملیات در شرایط سرد نیز تقویت شده‌است.

■ آینده «ریپر» احتمالاً نه در حذف کامل، بلکه در تغییر نقش آن خواهد بود.

■ این پهپاد می‌تواند برای مأموریت‌هایی استفاده شود که ماندگاری طولانی و جمع‌آوری مستمر اطلاعات اهمیت دارد و از ورود آن به مناطق خطرناک جلوگیری شود.

چرا علی الطاهر لبنان مهم است؟

اسرائیل بارها تلاش کرده تپه‌های راهبردی علی الطاهر را تصرف کند

محمدعلی حسن‌نیا | روزنامه‌نگار |

تحولات میدانی اخیر

■ آتش‌باران روزانه توپخانه و حملات هوایی اسرائیل به منطقه

■ پرتاب دوره‌ای مواد منفجره توسط پهپادهای اسرائیلی

■ ایجاد محاصره آتش در اطراف تپه توسط نیروهای اسرائیلی

■ ۵ تلاش ناموفق اسرائیل برای تصرف در یک هفته با مقاومت شدید حزب‌الله

■ کشته‌شدن ۴ سرباز اسرائیلی ازجمله فرمانده یک گردان زرهی در درگیری‌ها

اهمیت نظامی

■ کنترل این تپه قابلیتی استثنایی در مدیریت آتش و هدایت عملیات نظامی ایجاد می‌کند.

■ تسلط بر بخش شرقی جنوب لبنان با تصرف این ارتفاع امکان‌پذیر می‌شود.

■ شبکه گسترده تونل و تأسیسات زیرزمینی شامل اتاق‌های فرماندهی و مراکز ارتباطی

■ اتصال به مسیرهای تدارکاتی یا حضور ددها نیروی نظامی درمجموعه

■ امکان استقرار سیستم‌های دیدبانی و الکترونیکی پیشرفته

اهمیت موقعیتی و دیدبانی

■ برج دیدبانی طبیعی با دید کامل به شهر نبطیه و مناطق اطراف

■ خط دید مستقیم تا صیدا و منطقه اقلیم التفاح

■ کنترل کامل بر محورهای حرکتی در مجاورت لبنان و سوریه

■ پشتیبانی از قلعه بوفورت با قابلیت پوشش آتش و دید متقابل

■ پیچیدگی توپوگرافیک بالا که تصرف آن را دشوار ساخته است

اهمیت تاریخی

■ آخرین منطقه‌ای که اسرائیل در هنگام خروج از لبنان در سال ۲۰۰۰ تخلیه کرد.

■ اسرائیل ۳پاسگاه نظامی در علی الطاهر، دبشه و جبل الطاهره مستقر کرده بود.

■ در تمام درگیری‌های جنوب لبنان اهمیت نظامی خود را حفظ کرده است.

■ مهم‌ترین نقطه اختلاف در مذاکرات اخیر خروج اسرائیل

■ اسرائیل اصرار به خروج اولویت‌دار از این منطقه داشت، اما لبنان مخالفت کرد.

موقعیت جغرافیایی

■ ارتفاع ۶۰۰ متر از سطح دریا در جنوب لبنان

■ واقع در شمال رودخانه لیتانی، شرق شهر نبطیه

■ بین روستاهای کفر تبنیت و نبطیه الفوقا قرار گرفته است

■ فاصله ۵کیلومتری با قلعه تاریخی الشقیف (بوفورت)

■ بخشی از رشته‌کوه جبل الطاهره با ۳قله علی الطاهر، دبشه و رایات الطاهر

صفحه‌آرا: مهرداد هاشمیان

گزارش | **سیدمزهرا عبداللهی:** روزنامه‌نگار

پشت پرده یک هشدار دیپلماتیک

ماجرا از کجا شروع شد؟

وزارت اطلاعات در اطلاعیه‌ای مهم از شناسایی ۲دیپلمات فرانسوی در محل قرار ۲متهم یک پرونده نفوذ و مداخله خارجی خبر داده است. براساس این اطلاعیه، مأموران امنیتی هنگام اجرای دستور قضایی برای بازداشت متهمان، از حضور این ۲دیپلمات در محل مطلع شدند و پس از احراز هویت، موضوع را به وزارت امور خارجه اعلام کردند. دیپلمات‌ها نیز با حضور پلیس دیپلماتیک به سفیر فرانسه تحویل داده شدند.

وزارت اطلاعات می‌گوید بررسی اسناد و مدارک به‌دست‌آمده از محل، ابعاد دیگری از پرونده را آشکار کرده و از ارتباط گیری پنهان، شناسایی افراد و شبکه‌سازی برای مداخله خارجی حکایت دارد. در این اطلاعیه همچنین به‌وجود قراردادهایی با امضای سفیر سابق فرانسه اشاره شده است؛ ادعایی که بررسی آن در روند رسیدگی پرونده ادامه دارد.

مجلس چه می‌گوید؟

نمایندگان مجلس در واکنش به این اطلاعیه، موضوع را از چند زاویه متفاوت بررسی کرده‌اند؛ از تلاش برای اثرگذاری بر تصمیم‌سازی داخلی گرفته تا احتمال دسترسی به اطلاعات زیرساختی و استفاده از ابزار رسانه‌ای برای شکل‌دهی به روایت مورد نظر طرف خارجی.

«تصمیم‌سازی» هدفی بالاتر از اطلاعات

عبدالعالی رحیمی مطلقی، رئیس مرکز امور نمایندگان مجلس، معتقد است مفهوم نفوذ را نباید فقط در دسترسی به اسناد خلاصه کرد. او، وقتی ارتباط پنهان و شبکه‌سازی شکل می‌گیرد، باید دید آیا هدف، شناخت افراد اثرگذار و فرایندهای تصمیم‌گیری و در مرحله بعد اثرگذاری بر تصمیمات کشور بوده است یا نه؟

رحیمی مطلقی بر یک مرز مشخص تأکید دارد: ارتباط خارجی تا زمانی که در چارچوب قانون و منافع ملی باشد، بخشی از روابط کشورهاست، اما تبدیل این ارتباط به مسیر اعمال نفوذ در قانونگذاری، نظارت یا تصمیم‌سازی، مسئله دیگری است. او درباره پرونده اخیر نیز بر تکمیل تحقیقات تأکید کرده، اما معتقد است برخورد با نفوذ باید به اندازه‌ای بازدارنده باشد که تکرار چنین اقداماتی برای طرف خارجی پرهزینه شود.

اطلاعاتی با ارزش امنیتی

محمدرضا رضایی کوچی، رئیس کمیسیون عمران مجلس، پرونده را از زاویه زیرساخت‌ها دنبال می‌کند. از نگاه او، اطلاعات مربوط به بنادر، فرودگاه‌ها، راه‌ها، پل‌ها و دیگر پروژه‌های حیاتی فقط داده‌های فنی نیستند؛ در زمان بحران، همین اطلاعات می‌تواند برای شناسایی نقاط آسیب‌پذیر مورد استفاده قرار گیرد.

رضایی کوچی بر تفکیک میان همکاری خارجی و مداخله تأکید دارد. به گفته او، همکاری با شرکت‌ها و کشورهای خارجی در پروژه‌های عمرانی و اقتصادی قابل انجام است، اما دسترسی به اطلاعات راهبردی یا فعالیت خارج از چارچوب قرارداد و قانون، موضوعی متفاوت است.

حساس‌ترین نقاط استراتژیک

غلامرضا دهقان ناصرآبادی، عضو کمیسیون انرژی مجلس، حوزه نفت، گاز و برق را در شعار زیرساخت‌هایی می‌داند که حفاظت از اطلاعات آنها اهمیت مستقیم امنیتی دارد. از نگاه او، اگر شبکه‌های خارجی به اطلاعات فنی و ساختاری این حوزه‌ها دسترسی پیدا کنند، امکان شناسایی نقاط آسیب‌پذیر افزایش می‌یابد.

او معتقد است همکاری خارجی در حوزه انرژی باید ادامه داشته باشد، اما مرز آن با جمع‌آوری اطلاعات، شبکه‌سازی و فعالیت خارج از چارچوب باید روشن باشد. درصورت اثبات ادعاهای مطرح‌شده در اطلاعیه وزارت اطلاعات، دهقان ناصرآبادی پاسخگویی دولت فرانسه را ضروری می‌داند.

دیپلماسی تا کجا؟

محمد رشیدی، عضو هیأت‌رئیسه مجلس، مسئله اصلی را حدود فعالیت دیپلمات‌ها می‌داند. از نگاه او، مأموریت دیپلماتیک برای برقراری ارتباط میان دولت‌هاست، نه ایجاد ارتباطات پنهانی با متهمان پرونده‌های امنیتی.

رشیدی معتقد است اگر جزئیات مطرح‌شده در اطلاعیه وزارت اطلاعات در روند قضایی تأیید شود، موضوع نمی‌تواند صرفاً به‌عنوان یک تخلف فردی بررسی شود و دولت فرانسه باید درباره عملکرد نمایندگان خود پاسخگو باشد.

شبکه‌سازی؛ لایه کمتر دیده‌شده نفوذ

سمیه رفیعی، عضو هیأت‌رئیسه مجلس، روی مفهوم شبکه‌سازی دست می‌گذارد؛ مسیری که لزوماً از ساختارهای رسمی عبور نمی‌کند و می‌تواند از ارتباطات اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و رسانه‌ای شکل بگیرد.

از نگاه رفیعی، مسئله اصلی صرف ارتباط با اتباع یا نمایندگان کشورهای خارجی نیست؛ نقطه حساس زمانی است که این ارتباطات پنهان و هدفمند شوند و به‌دنبال اثرگذاری بر روندهای داخلی کشور باشند.

روایت بعد از ماجرا

فرشاد ابراهیم‌پور، عضو هیأت‌رئیسه مجلس، بخش رسانه‌ای پرونده را برجسته می‌کند. او معتقد است اگر ارتباط‌گیری و شبکه‌سازی ادعاشده اثبات شود، واکنش رسانه‌ای پس از کشف پرونده نیز باید در چارچوب گسترده‌تری بررسی شود. از این زاویه، ماجرا تنها به آنچه پیش از کشف پرونده رخ داده محدود نیست؛ روایت‌سازی پس از آن نیز می‌تواند بر برداشت افکار عمومی از اصل ماجرا اثر بگذارد.

روایتگری تصویری آقای سخنگو

گزارش ۳ | بقایی در بخشی از مواضعش یک روش متفاوت برای نقد آمریکا و اسرائیل دارد؛ به‌جای اینکه صرفاً بگوید «دروغ می‌گویید» یا «اشتباه می‌کنید»، یک رمان، فیلم، شخصیت تاریخی یا استعاره را وسط می‌کشد و اجازه می‌دهد همان روایت، طرف مقابل را نقد کند.

۱. داستانبافیسکی! دروغی که خودت هم باورش می‌کنی

سخنگوی وزارت خارجه با رجاع به برادران کارامازوف می‌گوید کسی که انقدر به خودش دروغ بگوید که دروغش را باور کند، دیگر حقیقت را از دروغ تشخیص نمی‌دهد. کنایه‌اش به آمریکا این است که آنقدر روایت خودش را تکرار کرده که شاید دیگر «واقعیت» را نمی‌بیند.

۲. گولباز: ساختن «حقیقت واهی»

بقایی برای توصیف روایت‌های آمریکا و اسرائیل از مفهوم «حقیقت واهی» استفاده می‌کند؛ یعنی یک ادعا را آنقدر تکرار کنی که فقط ظاهر حقیقت پیدا کند، نه اینکه واقعاً حقیقت شود.

۳. ناسیونوس «ویرانه می‌آفریننده و نامش را صلح می‌گذارند»

آقای سخنگو با استفاده از جمله مشهور منسوب به تاسیتوس، سیاست جنگ‌طلبانه آمریکا را به تصویر می‌کشد؛ اول ویران می‌کنند و بعد همان ویرانی را «صلح» و «ثبات» می‌نامند.

۴. «ماشین جنگ»: شکست روی زمین، پیروزی در پاورپوینت!

سخنگوی دستگاه دیپلماسی بخشی از فیلم War Machine را برجسته کرد؛ جایی که واقعیت میدان جنگ با روایت اتاق‌های فرماندهی فاصله دارد؛ اگر در میدان شکست خوردی، شاید بتوانی روی نمودارها پیروز شوی!

۵. «کارآموز»: هرگز به شکست اعتراف نکن

او از فیلم کارآموز (The Apprentice) و جمله «Never admit defeat» استفاده کرد؛ حتی وقتی واقعیت شکست است، روایت باید پیروزی باشد.

۶. «تیصره-۲۲»: هنوز پیروز نشده، غنیمت را تقسیم کردم!

همچنین برای نقد اظهارات ترامپ درباره نفت ایران، سراغ رمان تیصره-۲۲ اثر جوزف هلر رفت؛ جنگ هنوز تمام نشده، اما غنیمتش را از قبل حساب کرده‌اند!

۷. امه سزر: بحران‌ساز، ناتوان از حل بحران

او از امه سزر، متفکر ضداستعمار، نقل می‌کند که تمدنی که از حل مشکلاتی که خودش ساخته ناتوان باشد، گرفتار انحطاط است؛ اگر خودت بحران می‌سازی و از حلش عاجزی، مشکل فقط یک اشتباه نیست.

۸. عقیده زائائی: «فعل و عمل ما، دعوی ایشان»

بقایی در پاسخ به اظهارات توهین‌آمیز ترامپ گفت: «ما منش خودمان را داریم؛ فعل و عمل ما دعوی ایشان!» یعنی ما را با حرف‌ها قضاوت نکنید؛ عمل ما را ببینید و ادعاهای آنها را.

۹. جورج برنارد شاو: «کشتی با خوک‌ها»

آقای سخنگو در توصیف تقابل با ترامپ گفت: وقتی با خوک‌ها کشتی می‌گیرید، نباید انتظار داشته باشید خودتان گل آلود نشوید؛ وقتی طرف مقابل بازی را کثیف می‌کند، مقابله هم بی‌هزینه نیست، اما گل آلود شدن، نتیجه کشتی است، نه تقصیر منش.

۹۰۰کیلو بمب برای زهرا، قیصر و سینا

تصور کنید نصف‌شب، وقتی یک خانواده معمولی داخل خانه‌شان خوابیده‌اند، یک بمب تقریبا ۹۰۰ کیلویی روی یک محله مسکونی فرود بیاید؛ بمبی که اصولا برای اهداف بزرگی مثل ساختمان‌ها و زیرساخت‌های نظامی طراحی شده.

این دقیقا همان چیزی است که حالا درباره حمله آمریکا به قشم مطرح شده.

بامداد پنجشنبه ۸ مرداد، در محله جاه‌تنگوی قشم، یک خانه مسکونی هدف حمله آمریکا قرار گرفت. نتیجه حمله، کشته‌شدن قیصر جعفری (راننده تاکسی)، همسرش زهرا جعفری و پسر ۳ساله‌شان، سینا بود. ۳فرزند دیگر این خانواده هم زنده از زیر آوار بیرون کشیده و به بیمارستان منتقل شدند.

اما ماجرا وقتی جدی‌تر شد که نیویورک تایمز سراغ تصاویر ماهواره‌ای، فیلم‌ها و کارشناسان تسلیحات رفت.

بررسی آنها نشان می‌دهد که ابعاد دهانه انفجار، حدود ۹متر بوده و قطعات باقیمانده از مهمات با یک بمب Mark 84 دو هزار پوندی، یعنی حدود ۹۰۰کیلوگرم مطابقت دارد؛ یکی از بزرگ‌ترین بمب‌های متعارف مورد استفاده ارتش آمریکا. کارشناسان همچنین احتمال دادند که این بمب به کیت هدایت ماهواره‌ای JDAM مجهز بوده باشد؛ یعنی بمب هدایت‌شونده و با مختصات اصابت کاملا دقیق.

حالا سؤال اصلی اینجاست:

اگر قرار بوده یک هدف نظامی زده شود، چرا چنین بمبی وسط یک محله مسکونی استفاده شده؟

نیویورک تایمز می‌گوید در بررسی‌هایش هیچ نشانه‌ای از وجود یک سایت نظامی در نزدیکی خانه این خانواده پیدا نکرده و همچنین گزارشی از تلفات نظامی در این حمله منتشر نشده است. حمله علاوه بر این خانه، چند سازه دیگر را هم تخریب کرده و به گفته مقام‌های ایرانی، حدود ۲۰ خانواده همسایه تحت تأثیر حمله قرار گرفته‌اند.

حتی یک استاد حقوق دانشگاه استفورد، تام دانتینیام، درباره همین موضوع هشدار داده. حرفش ساده است:

در جنگ، مهاجم فقط حق ندارد بگوید «من یک هدف نظامی داشتم»، باید تا جای ممکن کاری کند که غیرنظامیان آسیب نبینند. انتخاب نوع بمب، زمان حمله و حتی صدور هشدار قبلی، همگی باید در نظر گرفته شوند. او مشخصا درباره استفاده از بمب ۲۰۰۰ پوندی در یک منطقه متراکم مسکونی گفت که توجیه چنین انتخابی با الزام به کاهش آسیب به غیرنظامیان بسیار دشوار است. از طرف دیگر، سنتکام گفته حملات آن‌شب را علیه اهدافی در جنوب ایران انجام داده و اعلام کرده در حال بررسی گزارش‌های مربوط به تلفات غیرنظامی است، اما درباره اینکه هدف دقیق این حمله چه بوده، جزاز چنین مهماتی استفاده شده و چه اقداماتی برای حفاظت از غیرنظامیان انجام شده، پاسخ مشخصی ارائه نکرده است. خب روشن است دیگر، عامل و آمر این ماجرا همان جای مدرسه شجره طیبه میناب است؛ جای تعجب ندارد.

اعدام وقتی خوب است که در آمریکا اجرا شود!

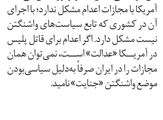

اگر اعدام قاتلان پلیس در آمریکا «عدالت» است، چرا همان مجازات در ایران ناگهان به «نقض حقوق بشر» تبدیل می‌شود؟ پاسخ این پرسش را می‌توان در رفتار منافقین واشنگتن جست‌وجو کرد؛ کشوری که همزمان با انتقاد از احکام اعدام در ایران، دامنه اجرای مجازات مرگ را در داخل گسترش می‌دهد.

آمارها نیز گویای همین واقعیت است. تنها در یک روز آمحکوم در ایالت‌های تنسی، اوکلاهما و آلاباما با تزریق کشنده اعدام شدند؛ اتفاقی که بلافاصله آمار اجرای حکم اعدام در یک روز در آمریکا طی بیش از ۱۵سال گذشته بود. مجموع اعدام‌ها در سال ۲۰۲۵ نیز به ۴۷مورد در ۱۱ایالت رسید.

بنابر تصریح ترامپ پس از اجرایی شدن این قانون شمار جان‌باختگان نیروهای به زعم او «مجرمی قانون حین انجام وظیفه» به پایین‌ترین سطح در ۸۰سال گذشته رسید. این روند با سیاست‌های دولت ترامپ نیز هم‌جهت است. او از فرمانی سخن گفته که براساس آن فرد محکوم به قتل یک افسر پلیس باید با مجازات اعدام روبه‌رو شود؛ یعنی در نگاه دولت آمریکا، برای برخی جرائم، مجازات مرگ نه‌تنها قابل قبول بلکه ابزاری ضروری برای اجرای عدالت است. اما همین منطق وقتی به ایران می‌رسد ناگهان تغییر می‌کند. ایران در مواجهه با محکومان اقدامات خشونت‌آمیز علیه پلیس در کودتای دی‌ماه، براساس قوانین خود حکم صادر و اجرا می‌کند، اما واشنگتن و جریان‌های همسو با آن همین احکام را دستاویزی برای حملات حقوق بشری قرار می‌دهند. حتی رضا پهلوی نیز در کنار ترامپ، با استناد به آمارهایی که درباره صحت آنها مناقشه وجود دارد، تلاش کرده تصویری ضدحقوق‌بشری از ایران ارائه کند.

این دوگانگی، اصل ماجرا را روشن می‌کند: آمریکا با مجازات اعدام مشکل ندارد؛ با اجرای آن در کشوری که تابع سیاست‌های واشنگتن نیست مشکل دارد. اگر اعدام برای قاتل پلیس در آمریکا «عدالت» است، نمی‌توان همان مجازات را در ایران «به‌دلیل سیاسی‌بودن موضع واشنگتن» «جنایت» نامید.

چطور یک شرکت چینی در یک روز، بازار آمریکا را تکان داد؟

ژانویه ۲۰۲۵، شرکت چینی DeepSeek فقط یک مدل هوش مصنوعی معرفی کرد؛ اما همین خبر کافی بود بازار آمریکا را بهم بریزد.

بزرگ‌ترین قربانی، انویدیا بود؛ شرکتی که تراشه‌هایش موتور بخش بزرگی از صنعت هوش مصنوعی است. سهام انویدیا در یک روز حدود ۱۷ درصد سقوط کرد و نزدیک به ۵۹۰میلیارد دلار از ارزش بازارش از بین رفت؛ بزرگ‌ترین افت یک‌روزه ارزش یک شرکت آمریکایی تا آن زمان.

چرا؟

چون مدل اقتصادی هوش مصنوعی آمریکا بر یک فرض بنا شده بود: ترانه بیشتر، دیتاسنتر بزرگ‌تر، برق بیشتر و سرمایه‌گذاری سنگین‌تر.

DeepSeek یک سؤال خطرناک مطرح کرد:

اگر برای ساخت هوش مصنوعی قدرتمند به این همه هزینه و ترانه نیاز نباشد، چه؟

همین سؤال باعث شد بازار در ارزشگذاری انویدیا و کل صنعت تجدیدنظر کند.

اینجا مفهوم «گلوگاه» مهم می‌شود. در زنجیره تراشه، مثلاً فناوری پیشرفته لیتوگرافی EUV شرکت هلندی ASML یک گلوگاه حیاتی است و چین سال‌هاست برای کاهش وابستگی به آن تلاش می‌کند.

درسی DeepSeek فراتر از فناوری است: برای ضربه‌زدن به یک قدرت بزرگ، لازم نیست در همه حوزه‌ها با او برابر باشید؛ کافی است نقطه وابستگی‌اش را پیدا کنید.

برای ایران هم منطق همین است: انرژی، حمل‌ونقل، فناوری و نقطه هرمز می‌توانند گلوگاه باشند. در رقابت نامتقارن، گاهی برنده کسی است که نقطه حساس طرف مقابل را بهتر بشناسد.

صفحه‌آرا: مهرداد هاشمیان

روایت خبر

درباره میزان ذخایر نفت آمریکا به رهبر انقلاب آمار اشتباه دادند؟

۱۴سال پیش رهبر شهید انقلاب فرمایشی درباره پایان ذخایر نفتی آمریکا ظرف کمتر از یک دهه آینده مطرح کردند که بعدها محل بحث و تبادل نظر بسیاری شد. این مباحث تا همین امروز نیز ادامه دارد. نشان به این نشان که اخیرا در یکی از برنامه‌های تلویزیونی، کارشناسی مدعی شد که گزارش‌های نامربوط به رهبر شهید انقلاب درباره اتمام ذخایر نفت آمریکا داده شده و پیش‌بینی تمام‌شدن این نفت ظرف ۱۰سال اشتباه بود.

با این حال بررسی دقیق اسناد نشان می‌دهد که اطلاعات ارائه‌شده در آن زمان کاملا منطبق بر داده‌های رسمی و بین‌المللی در دسترس بوده و علت تغییر معادلات انرژی آمریکا، نه نادرستی آمارها، بلکه تحولات تکنولوژیک بعدی و ورود منابع غیرمتعارف به بازار بوده است. در مقطع زمانی سال ۱۳۹۱، براساس آمارهای معتبر شرکت بین‌المللی بی‌پی (BP)، ذخایر اثبات‌شده نفت خام معمولی آمریکا حدود ۳۰۹میلیارد بشکه برآورد شده بود. با توجه به نرخ تولید آن زمان، شاخص نسبت ذخیره به تولید (reserve/production) برای آمریکا معادل ۱۱.۱ بود؛ به این معنی که ذخایر نفت این کشور بدون اکتشافات جدید، تنها تا حدود ۱۱ سال بعد یعنی سال ۲۰۲۱ دوام می‌آورد. حتی در سال ۲۰۱۴ نیز شرکت نفتی ایتالیایی اِنی (Eni) پیش‌بینی مشابهی ارائه کرد و گزارش داد که نفت آمریکا و مکزیک تا ۱۰ سال آینده به پایان می‌رسد.

آنچه فرضیه‌های قبلی درباره ذخایر نفت آمریکا را تغییر داد، سرمایه‌گذاری عظیم این کشور در حوزه منابع غیرمتعارف برای فرار از بحران اتمام نفت خام معمولی بود. آمریکا با به‌کارگیری فناوری فراکینگ (شکست هیدرولیکی) و روش‌های نوین، استخراج نفت شیل (نفت سنگین) را به‌صورت چشمگیری افزایش داد. این فرایند نوین سبب شد که ذخایر جدیدی کشف شود و حجم ذخایر اثبات‌شده آمریکا به ۴۷ میلیارد بشکه برسد. در واقع، افزایش تولید در آمریکا ناشی از زیادبودن ذخایر سنتی این کشور نیست، بلکه حاصل توسعه فناوری‌های نوین استخراج غیرمتعارف است. ناگفته نماند که روش فراکینگ، مخاطرات زیست‌محیطی سنگینی دارد. این روش علاوه بر آلودگی شدید سفره‌های آب زیرزمینی با مواد شیمیایی سمی و تولید حجم عظیمی از فاضلاب، باعث نرم‌شدن لایه‌های زیرین زمین، روان‌شدن گسل‌ها و در نتیجه وقوع زمین‌لرزه می‌شود.

۳ خلبان ایرانی توسط قطر به اسارت در آمده‌اند

سردار سید محمد بافرزاده، فرمانده کمیته جست‌وجوی مفقودین ستاد کل نیروهای مسلح گفت: ۳خلبان ایرانی پس از سقوط جنگنده‌های سوخو-۲۴ در جریان حملات اسفندماه زنده توسط نیروهای قطری اسیر شده‌اند.

جواد صالحی، عبدالمجید دشتیان و عمران به‌روشیان از ۶ماه پیش در اسارت نیروهای قطری هستند و دولت قطر تاکنون اجازه دیدار، مصاحبه یا تماس این افراد با خانواده‌هایشان و مسئولان پیگیری‌کننده را نداده است.

طبق کنوانسیون سوم ژنو، صلیب سرخ جهانی باید هرچه سریع‌تر با خلبانان ایرانی در قطر